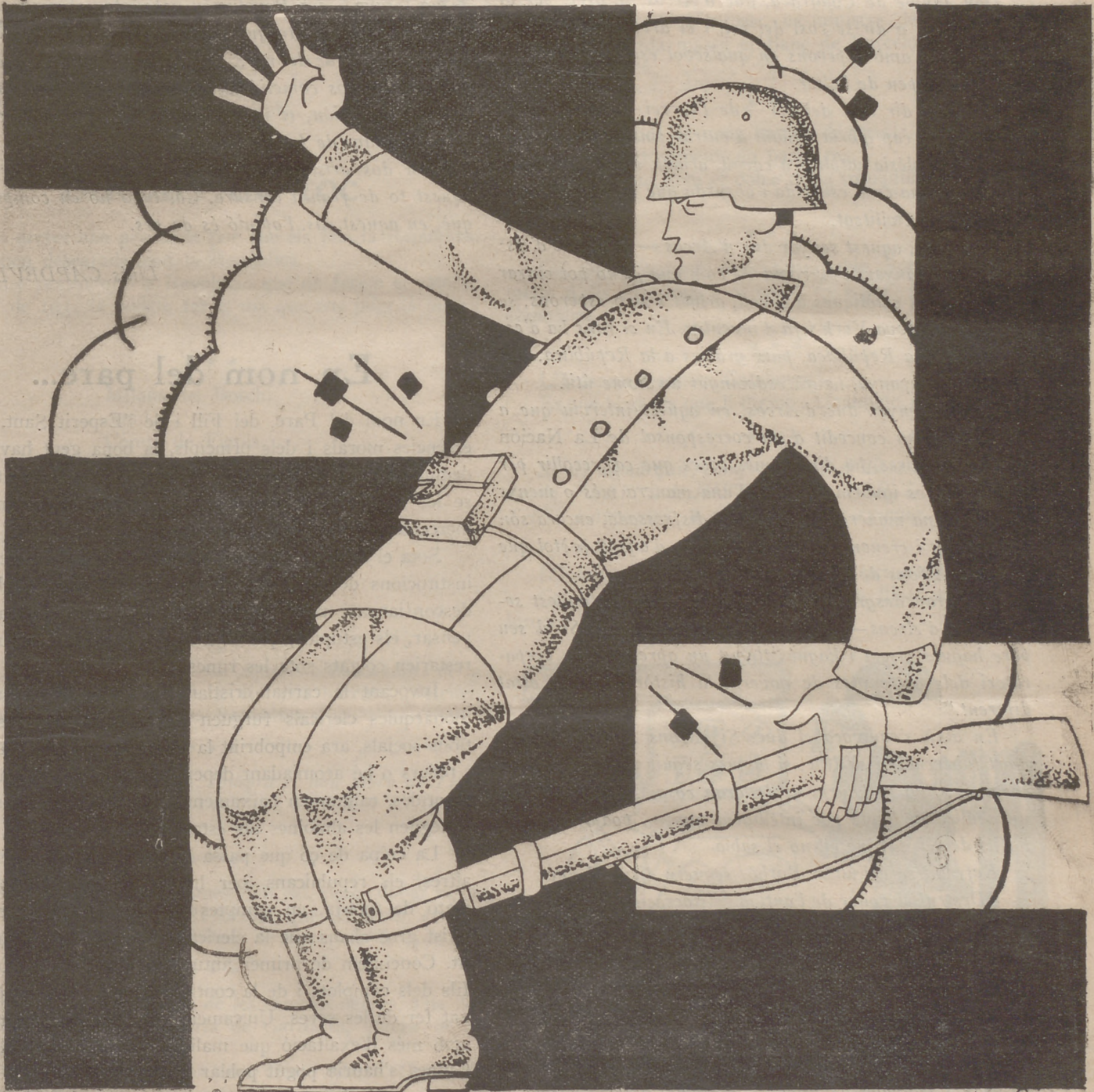

LA CAMPANA DE GRACIA

Carlowly

Aquesta creu

1914: La gran guerra.

1932: Hitler.

19...: Una altra guerra.

La Campana de Gràcia

Redacció i Administració:
LLIBRERIA ESPANYOLA
Rbla. del Mig, 20 - Teléf. 18692

SETMANARI POLITIC

PREU: 15 CENTIMS

PREUS DE SUBSCRIPCIÓ:

Fora de Barcelona } Espanya. . . 1'50 ptes
cada trimestre. } Estranger . . 2'50 »

NÚMEROS ATRASSATS: DOBLE PREU

INTENCIONS

L'ARISTOCRÀCIA

Tinc al meu davant, en escriure aquest article, un retall de La Nació, de Buenos Aires. I un llibre, un petit volum de vuitanta-dues pàgines.

El retall de La Nació correspon a un interviu celebrat a Nova York amb el duc d'Arcos, un aristòcrata espanyol. El llibre el signa un altre aristòcrata espanyol: Antonio de Hoyos i Vinent, i es titula "El derecho a la vida".

Don Jaume de Calatrava, duc d'Arcos, té dret, per la seva noblesa, a dir-se cosí del rei, i el dret d'entrar a cavall, armat i amb esperons en qualsevol església catòlica i anar fins al peu de l'altar.

Poder-se dir cosí del rei — de l'ex-rei —, avui, no és cap orgull ni cap glòria. Quant a entrar fins al peu de l'altar d'una església catòlica a cavall, armat, i amb esperons em sembla una cosa estúpida i absurda que no fa cap home mitjanament civilitzat.

Ara, però, aquest senyor duc d'Arcos — que sortí d'Espanya acompanyant l'ex-reina —, com que ja no pot entrar a les esglésies catòliques a cavall, armat i amb esperons, se n'ha anat a Nova York i fa d'inventor. En el fons ha d'estar agraït a la República, puix gràcies a la República, que l'ha tret d'Espanya, haurà esdevingut un home útil.

Aquest senyor duc d'Arcos, en aquest interviu que a Nova York ha concedit a un corresponçal de La Nació de Buenos Aires, ha dit algunes coses que cal recollir per tal que no les ignorin els que, d'una manera més o menys franca, d'una manera més o menys disfressada, encara són monàrquics i creuen possible la tornada d'aquell brètol que es digué Alfons de Borbó.

"La gran desgràcia del rei Alfons — ha dit aquest senyor duc d'Arcos —, fou la d'haver nascut rei. Si el seu pare hagués viscut i hagués tingut un aprenentatge preparatori dels assumptes de govern, la història hauria estat diferent."

En això s'equivoca el duc. Si Alfons XII no hagués mort tuberculós i sífilític, si hagués seguit vivint, el fill al costat seu, no hi hauria après gran cosa. Alfons XII era un abúlic, un home poc intel·ligent que no podia ensenyar l'ofici de rei, perquè ell no el sabia.

Referint-se a l'últim Borbó, segueix dient el duc:

"Destruí el poder de l'antiga aristocràcia, i en lloc d'establir una classe mitja sòlida, que hagués servit de reforç a la corona, creà una nova noblesa que tingué tots els defectes de l'antiga i no en tingué cap de les qualitats. Personalment, crec en l'aristocràcia en el sentit de l'antiga Grècia, o sigui el govern dels millors. L'aristocràcia espanyola moltes vegades deixà d'ésser la millor en aquest sentit. Llurs components donaren les vides i les energies al polo, al tennis i a altres esports i a les banalitats de la vida de societat".

Anem per l'altre aristòcrata. Antonio de Hoyos és ben conegut a Barcelona, on fa llargues estades. S'ha especia-

litzat escrivint unes novel·les bon xic morboses, d'una sensualitat complicada, a la Jean Lorrain. Aquest petit volum d'El derecho a la vida — observaciones pertinentes al momento español — el dedica "a la memoria de D. Vicente Blasco Ibáñez".

I diu Antonio de Hoyos, aristòcrata: "Aunque sea lamentable, toda la historia política y social de la Restauración borbónica ha sido eso: una mascarada una exhibición una panemá, ni tan siquiera para prosperar social o financieramente, sino para que la regia munificencia colgase un lazo o una medalla que diesen derecho a la reverencia... de un lacayo... La Revolución española sobrevino serenamente como un fruto que madura y cae... En realidad la culpa de todo fué del rey... De todos los errores que en los últimos tiempos cometió la monarquía, en plena lucha ya con la revolución, el mayor quizá fué el fusilamiento de los sublevados de Jaca".

Són dos aristòcrates els que s'ocupen de l'ex-rei en aquest to de franca censura. Cal tenir-ho en compte, perquè, en aquest cas, l'opinió és de pes.

Lluís CAPDEVILA

En nom del pare...

En nom del Pare, del Fill i de l'Esperit Sant, de les essències morals i dels principis, la bona gent havia condemnat a mort el President Manuel Azaña, i no atrevint-se les cucurulles a treure's la paperina, captaven l'ajut mercenari de pistolers professionals.

Sota el signe de la Creu, que deshonren, boicotegen les institucions democràtiques i liberals del país, sembren la desconfiança i miren de fer trontollar la República, sense pensar, els estúpids, que si el règim republicà caigués, ells restarien colgats sota les runes.

Invocant la caritat cristiana i l'amor al proïsme, els monàrquics clericals furguen per emmaranyar les qüestions socials, ara empobrint la terra, ara tancant fàbriques i tallers o bé acomiadant dependència. Exporten capitals i mentides, calumniegen baixament i, de més a més, escurcen o neguen les almoines als establiments benèfics.

La culpa de ço que passa la tenim exclusivament nosaltres, els republicans, per haver fet una República de mató de monja, en comptes d'haver fet sortir el Sant Crist gros abans que la clericalla hagués lluit el Crist petit. Coneixíem de primer antuvi els que podien moure els fils dels complots i de la contrarevolució, i els havem deixat fer de les seves. Unicament s'ha castigat algun infeliç amb més d'exaltació que malícia, essent així que tota la Guinea s'hauria pogut poblar bellament amb totes les tribus cavernícoles que ací conspiren contra el poble i la República.

Encara hi som a temps.

THERMIDOR

—Què?... Com pinta el temps?...
—Per ara, boires i més boires!...
—Voleu dir que tot serà una boira!...

Botons de foc

Les dretes han perdut la por que els feia la República. I ataquen descaradament la República.

Sense pensar que la Revolució que no férem el catorze d'abril de 1931 la podem fer el dia que ens pugui la mosca al nas.

Milans del Bosch,
Anido,
Comte de Figols,
Baró de Viver,
Damas Berenguer,
Despujol,
Cierva,
Marquès de Hoyos,
General Mola,
"Joaquín" Montaner,
Cambó,
Ventosa.

La República no pot oblidar aquests col·laboradors de la monarquia, alguns dels quals, els més barruts, pretenen ara ésser col·laboradors de la República.

Si ets un bon republicà, compra el nou llibre de Lluís Capdevila "PER LA JUSTICIA I PER LA LLIBERTAT".

Han fracassat molts homes. No cal, però, donar-ne la culpa a la República. La República, que els acollí, es cuidarà d'eliminar-los. I es cuidarà de cercar-ne de nous.

Mussolini, l'home negre de les camises negres, s'ha decidit a glorificar la memòria de Garibaldi, l'home de la llibertat.

Si és veritat que hi ha una altra vida, a Garibaldi aquesta glorificació li farà més fàstic que goig.

Fóra llastimós, i vergonyós, que la República es comportés amb Catalunya amb tanta incomprensió com s'hi comportà la monarquia.

Molt d'ordre, molt de seny, sí, senyors. Però si la República no vol deixar decebut el poble, que fou qui la dugué, cal una altra cosa: molta justícia.

A Madrid, els senyors Unamuno i Royo Villanova han dit unes quantes bajanades sobre l'Estatut.

Què hi farem! No vindrà d'uniques quantes bajanades més.

Si ets un bon català, compra el llibre "PER LA JUSTICIA I PER LA LLIBERTAT", de Lluís Capdevila, que acaba de publicar-se.

Hi ha massa aldarulls, hi ha massa agressions per part d'uns i d'altres, hi ha molta inquietud.

I cal que tot això desaparegui. Totes aquestes maniobres no obeeixen al perill de les esquerres, puix les esquerres en una República, no són un perill.

El veritable perill està en les dretes, aquestes dretes faccioses amb les quals s'ha tingut massa tolerància.

L'economia de Ventosa, ex-ministre de l'ex-monarquia, ens recorda massa el Banc de Barcelona i els plets de la casa Tayà.

El dia primer de maig havien de passar coses grans a Barcelona. Sortosament, no passà res.

Està vist que som el poble de la tranquil·litat i els bons aliments.

Cal vigilar aquests rectors de poble. Sota la negra de molts d'ells s'hi amaga el cacic, és a dir: l'enemic de la República.

L'Unamuno contra Catalunya!
Es que té ganes que li diguin: Unamuno, ets una mona!

Si ets monàrquic, compra també el llibre de Lluís Capdevila "PER LA JUSTICIA I PER LA LLIBERTAT" i aprendràs a conèixer el teu ex-amor.

L'Estatut torna a prendre estat d'actualitat palpitant. Cal lluitar per l'Estatut, que és la llibertat de Catalunya.

—No us mogueu, senyora!
—Ai! Tanmateix, no estic gaire tranquil·la, per fer-me retratar.

—Tiri, donal... Ja vindrà després el retocador, i la farà quedar bé...

—Qui m'ha vist i qui em veu!... Convertit en un toca-campanes!...

—És un xic escanyolida, aquesta criatura...
—Què hi farem!... D'un temps ençà, tot ho és prou, d'escanyolit, a casa nostra!...

Correu de l'Estranger

LES ELECCIONS PRUSSIANES

Els hitlerians han tingut, en les eleccions de Prússia, l'èxit que tothom temia; l'han tingut fins més gran del que s'esperava. No seran prou nombrosos, al Landtag, per assumir, sols, el govern de Prússia. Però ho seran per a fer impossible o molt precària la vida de tot govern republicà decidit a defensar la Constitució de Weimar.

Un nou motiu de malestar — la sort futura de Prússia, i per consegüent de la República alemanya — acaba de sumar-se a les diverses causes d'agitació i inquietud que de la guerra ençà pertorben el món. Un cop d'Estat contra la Constitució de Weimar, ¿serà possible a Alemanya? Heu-vos ací l'enigma.

Seria inútil de fer-se il·lusions. Les eleccions de Prússia agreugen la situació d'Europa i del món, que era ja extraordinàriament greu. Però precisament perquè la situació és tan greu, cal esforçar-se a no perdre el cap i veure la situació serenament.

A Prússia hi ha encara, sens dubte, forces nombroses i puixants partidàries d'una República democràtica, a base del sufragi universal lliure. Aquestes mateixes eleccions que comentem ho han provat. Adhuc en aquests moments de deliri, els hitlerians no representen sinó una nodrida minoria.

La mediocritat intel·lectual i moral d'aquests moviments de reacció n'és una altra prova. A tot arreu, per tal de deturar el moviment mitjançant el qual Europa tracta d'organitzar-se en un règim democràtic i liberal, hom no ha trobat sinó caricatures ridícules de Bismarck, homes sense cultura, sense idees, sense intel·ligència, sense capacitat.

Quan aquest període de la història d'Europa s'haurà clos, els homes podran a penes comprendre com tots aquests demagogs — ànimes baixes i intel·ligències obtuses — han pogut imposar-se a l'èlite d'Europa i conduir tot el continent fins la mateixa vora de l'abisme.

LES ELECCIONS FRANCESES

En el primer torn d'escrutini de les eleccions legislatives franceses, sols han resultat elegits una meitat escassa

dels 615 llocs que han d'integrar la nova Cambra. Hi haurà segona votació, si més no, en 348 districtes.

Es impossible, doncs, amb aquestes dades, anticipar cap vaticini sobre la futura Cambra popular francesa. De totes maneres, sembla que el cos electoral, en aquestes eleccions, s'ha desplaçat, en una extensió més o menys gran, cap a l'esquerra, contràriament al que es temia com a conseqüència del triomf dels hitlerians a Alemanya.

Aquest desplaçament, no confirmat encara, era ben necessari. Perquè és evident que França va lliscant, poc a poc, cap a una mena de feixisme. El nom de *República* no serà ben aviat, a França, sinó un rètol.

Al poder es succeeixen els governs de caràcter conservador — Tardieu, Laval, Tardieu... I, mentrestant, el deute públic i els dèficits dels pressupostos augmenten en una proporció creixent, en benefici exclusiu dels grans interessos capitalistes.

El que França necessita és una majoria nova, una majoria d'esquerra, laboriosa i austera, que no hagi de complaure altres interessos que els interessos de la Nació i de la pau.

L'Estatut de la Lliga

Ens han dit que la Lliga, un cop aprovat l'Estatut de Catalunya, pensa presentar a la Generalitat un nou Estatut pels seus socis.

Nosaltres creiem que la Generalitat de Catalunya els ho tindria de concedir immediatament, sense cap discussió.

Ens han dit que el text és el següent:

Article primer: Estat. La Lliga tindrà un Estat compost pels seus socis dintre l'Estat de Catalunya, ja que es veu suficient per a governar-se tota sola, puix entre els seus socis ja ha tingut diversos ministres que han prestat servei a les ordres de la podrida Monarquia.

Article segon: Hisenda. D'això no cal parlar-ne. Que els homes de la Lliga saben fer "peles", en tenim proves ben evidents; vegi's, si no, els "Rascacielos" del senyor Cambó i els comptes corrents dels Bancs dels nostres socis, que sempre estan disposats a ajudar-nos.

Article tercer: Treball. Tots els nostres socis vindran obligats a suprimir la meitat del personal que tinguin empleat, rebaixaran els sous en un 50 per cent (això ho diem perquè us "empapeu" que nosaltres també sabem de núme-

ros). El treball, per a fer honor a la paraula, serà augmentat fins a les dotze hores. Quelcom se'ls ha d'augmentar, als pobres obrers.

Article quart: Instrucció Pública. Ja que l'Estat ha dissolt els col·legis dels jesuïtes, la Lliga en crearà de nous, però seran dirigits pels mateixos jesuïtes. Serà allò "*de los mismos perros, pero con diferentes collares*".

Article cinquè: Agricultura. Es farà una intensa campanya contra la rabassa morta, perquè si badéssim gaire, els pagesos encara arribarien a dominar-nos.

Article sisè: Governació. Governarem nosaltres, sí, senyors!, i al qui no li agradi, que s'ho calli, per no fer-nos quedar malament. L'Ordre Públic, ja se'n cuidarà de pertorbar-lo el nostre mai prou benvolgut amic l'Excel·lentísim senyor Ventosa, amb aquesta sèrie de conferències que fa temps dona per aquests mons de Déu.

Article setè: Marina. De la marina qui en sap més és el senyor Cambó, puix les seves pràctiques amb el "yate" de la seva propietat han donat motius per a adquirir molten guanyat el títol de "El navegante solitario", per les moltes vegades que s'ha vist sol i avorrit de tothom, àdhuc dels seus amics. Demanem que això no torni a succeir més... (Gràcies, a la bestreta, per aquesta mercè).

Article vuitè: Economia. Farem totes les que podrem.

Article novè: Guerra. Aquest és el nostre crit i el nostre lema, i l'hem fet en vers:

Guerra, guerra,
a l'Esquerra.

Article desè: Justícia. Sí, senyors! Justícia pels altres, i per nosaltres benvolença.

Nota.— Justícia vol dir garrotada seca.

Tot sigui per la Concòrdia!

Per la Justícia i per la Llibertat

Lluís Capdevila, l'escriptor popular, aquest autor que en el teatre, en la novel·la, en el periodisme, sempre ha triomfat, acaba de publicar un nou llibre: "Per la justícia i per la llibertat".

No cregui el lector que nosaltres vinguem ara a fer l'elogi del llibre tot complint un deure d'amistat. Si Lluís Capdevila fos un enemic nostre, un company que una circumstància qualsevol ens n'hagués separat, també parlariem bé del seu llibre. En parlariem per dignitat.

Avui que s'escriuen coses tan minses; avui que els nostres autors no saben aprofitar aquest hàbit de llibertat per a descarregar la seva consciència de l'opressió intel·lectual en què han viscut, cal ocupar-se de les obres que teneu qualitat.

El poble viu uns moments transcendents que no pot passar-los llegint una novel·la més o menys hàbil, més o menys interessant. La veritable novel·la del poble, és la novel·la que fa justícia, que mena els homes pel camí de llibertat.

No res més apropiat que aquest llibre, que exposa sense prejudicis i amb molta sobrietat totes les nafres que tingueren uns homes, uns éssers abjectes que enviliren la nació.

Lluís Capdevila ha escrit aquest darrer llibre sense pensar en aquell públic que llegeix les seves comèdies, les seves novel·les, els seus escrits on juguen la ironia i l'emo-

ció. La seva obra ha estat escrita amb l'odi amb el cor.

L'escriptor, quan escriu per odi, mai no surt victoriós. L'escriptor, per regla general, té un odi de capelleta, de baixa condició: l'odi clàssic a una obra meritoriosa o a un altre autor. En casos així — casos, desgraciadament, que es repeteixen molt — el públic mai no perdona; veu de seguida — com vulgarment es diu — el llautó.

Però avui que al públic — el públic que té Lluís Capdevila: nombrós — encara li sembla no haver fruit prou l'expulsió de gent miserable i cretina — reis lladres i bandarres dictadors —, llegint les planes d'un llibre on es diuen amb rancúnia i verisme totes les vileses i totes les vexacions, se sent atret per aquelles planes, i se li encomanen — vulgues o no — tot el menyspreu, la repugnància, la virulència; tot l'odi que per aquesta xurma miserable i fastigosa ha tingut l'autor.

Repetim que la literatura imaginativa havia d'haver fet una pausa per espai d'uns anys. Els homes que escriuen eren els indicats — ja que ningú com ells no coneix el que és dur mordasses a la llengua i lligades les mans — per dir les veritats al poble, per retreure i tirar en cara les baixeses, les enormitats.

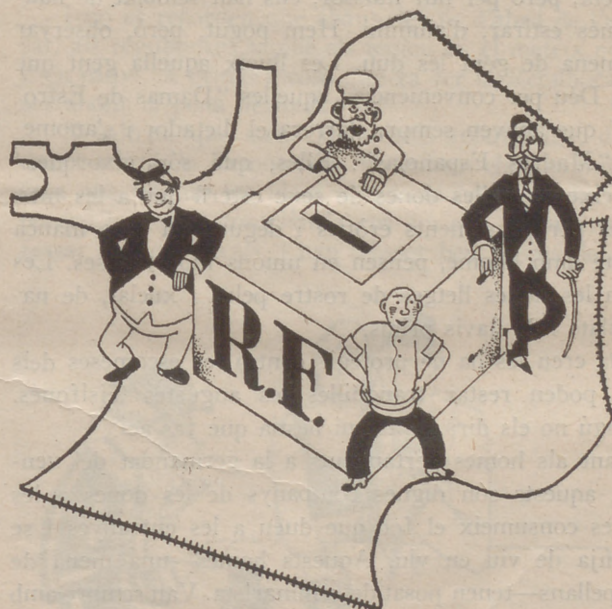
Per això, mentre aquests llibres dormen; mentre aquests autors pensen com resoldre un final i no saben si fer que Margot se suïcidi o fugi de la llar paternal, ens plau veure l'escriptor que té un millor concepte format de com ha d'ésser el llibre del poble.

Alguns creuen que apartar-se d'aquell corrent significa escriure obres comunistes, bo i analitzant la política dels Soviets. Així veiem com el nostre mercat s'és envaït d'aquesta literatura d'una manera alarmant.

Lluís Capdevila no ha necessitat pas parlar de Rússia. Espanya li ha bastat.

I és que si un autor no té per què callar, i rebel·lant-se diu la veritat d'una manera noble i sincera, a tot un poble alçarà: sobretot si el poble — com el nostre — està per la justícia i per la llibertat.

AGUSTÍ COLLADO

La nostra veïna

- Què serà?
- Republicanisme?
- Monarquia?
- Socialista?
- Comunista?
- "Chi lo sa!"

—Què estudien, aquesta gent? L'Estatut?
—No, llegeixen un tractat de futbol.

Primavera

Amb la primavera floreixen els ametllers, els arbres es cobreixen de fulles tendres i verdes; els rosers, amb llurs flors fragants, endolceixen l'atmosfera de les nits, i els ocells, esbojarrats, refilen més de jorn.

Aquest any la primavera ens ha portat dues florides més que els anys anteriors. Ens ha portat les florides de les creus i dels ventiladors. I tot, oh miracle!, gràcies a les paraules aciençades d'un bisbe.

Una curta predicació el diumenge, i el dilluns, una florida magnífica de creus de totes menes. Aquestes creus i els ventiladors (aquells botonets que certa genteta porta a la solapa i semblen les pales d'un ventilador) els hem vist quan menys ho esperàvem. Han florit de sobte, han brollat per art d'encantament amb la sana i cristiana intenció de pertorbar la nostra tranquil·litat. Sortosament, a casa nostra no hi han florit, cosa que ens doldria moltíssim.

Malgrat la nostra curiositat, encara no hem tingut cap d'aquestes creus a les nostres mans. No sabem si són d'or o d'argent, però per llur lluïssor, ens han semblat de llauana, a més estirar, d'alumini. Hem pogut, però, observar quina mena de gent les duu. Les llueix aquella gent que creu en Déu per conveniència; aquelles "Damas de Estropajosa" que anaven sempre darrera el dictador i s'anomenaven "Madres Españolas". Elles, que són eixorques! Les llueixen aquelles dones de sexe estèril que a les nits, portades per pensaments eròtics i degut a la seva manca de tracte amb l'home, pensen en unions monstruoses. Les llueixen les dones lletges de rostre pelut i xuclat, de narius afilats i de llavis primos.

Si la creu les ha de protegir contra les escomeses dels homes, poden restar tranquil·les les augustes Tisífonas, que ningú no els dirà ni ase ni bèstia què fas ací.

Quant als homes pertanyents a la germandat del ventilador, aquests són dignes companys de les dones a les quals les consumeix el foc que duen a les entranyes i se les menja de viu en viu. Aquests homes—una mena de mig capellans—tenen posat de seminarista. Van sempre amb la mirada escombrant per terra, però el crit bestial, i frenètic de la fantasma de la dona que duen dintre, de tant en tant, els fa alçar els ulls i amb impudícia, amb cobejança, els claven damunt les carns d'alguna donzella.

Aquests homes—i entre ells hi ha alguns amics nostres—van a algun cabaret infecte a oir unes quantes cançons pornogràfiques i a veure unes quantes bestioles—que es

diuen cupletistes—que damunt l'escenari ensenyen el sexe. I van a primer rengle per veure ho millor, per no deixar-se perdre res. Després, excitada llur imaginació per aquelles visions luxurioses, en la seva cambra de silenci monacal, per on passegen les fantasmes de les dones nues, es lliuren a vicis solitaris i acaben embrutint-se del tot.

Si aquesta gent és la que, fent ostentació de la creu i d'aquell botonet, vol fer-nos creure que són els seguidors de Déu, van força equivocats, perquè nosaltres creiem en un Déu net d'ànima i de pensament, i no podran convèncer-nos que Déu els ha triat per propalar la seva doctrina.

Es més, creiem que Déu està molt enfeinat expulsant del cel tota aquesta faramalla hipòcrita que de contrabau s'hi ha encabít.

H. C. SANTEUGINI

Cartes de fora

CALONGE

En el número de data 30 d'abril proppassat de LA CAMPANA DE GRACIA i amb el pseudònim de "Volney" apareix una protesta referent a projectes que l'Ajuntament de Calonge vol portar a cap.

Amic com cap altre de la crítica, puix la considero benefactora i estimulante, no tindria res a objectar a aqueixa correspondència, però està tan mancada de raó i tan buida de fonament, que em veig precisat a posar en clar els fets.

Diu el senyor "Volney" que l'Ajuntament de Calonge vol aixecar unes Escoles, i protesta que no s'hagi anat a un plebiscit, titllant de deliri de grandesa el projecte, i aconsellant que, de voler-se realitzar, es devia utilitzar el llegat Roura.

Jo dic des d'ara que aquest senyor "Volney" pot ésser fill de Calonge, però que no hi viu, perquè si hi visqués sabria que l'Ajuntament ha cridat dues vegades el poble per aquest afer, i que en la última reunió acordà per unanimitat aixecar les Escoles, tan necessitades per la població, amb els graus corresponents, allà on els elements tècnics indiquessin per al seu millor emplaçament, i destinar tots els interessos redituats del llegat Roura a la prompta realització de l'Asil-Hospital. Sabria també que com que aquest acord del poble modificava el projecte presentat per l'Ajuntament, aquest reservà la seva decisió, i en la sessió municipal propera acceptà en definitiva l'acord popular.

Si "Volney" creu que això no és un plebiscit, confesso que ara que sóc ja quasi vell, hauré de tornar a l'escola.

Quant a l'afer de pressupostos, també hauria de saber que l'augment de consignacions obeeix a obligacions forçades i ineludibles.

Senyor "Volney", aquest Ajuntament escolta amb atenció totes les opinions, fent-les seves sempre que representen un bé pel poble.

PERE CANER

SANT CELONI

El dia primer del corrent, Festa del Treball, al Saló de festes del Casal Català Republicà, galantment cedit per l'esmentada Societat, s'organitzà un acte de propaganda, per la Unió Socialista de Catalunya, secció d'aquesta vila.

Feren ús de la paraula el company Missé, de la localitat, i els prestigiosos lluitadors socialistes de Barcelona J. Grau Verdú, F. Viladomat i Ambrosi Carrion.

Tots parlaren de la conveniència que el poble assoleixi el grau de cultura necessària per tal que tingui cura en el compliment del seu deure el dia de la propera revolució social.

El company Missé alludí l'estat de l'atur forçós de nostre poble, que mentre per tot arreu s'ha mirat de remeiar ho poc o molt, aquí jau en el llibre verd dels que no creuen ésser esclaus.

La concurrència, molt nombrosa, quedà satisfeta de l'esmentat acte de propaganda i aplaudí amb entusiasme els oradors.

PEP DE LA FARINA

SANT FELIU DE CODINES

Tanmateix sembla que el nostre ben estimat senyor Rector i el Reverend senyor Vicari no en tenen prou amb què temps enrera els publiquessin i bescantessin per les seves bones accions, en una fulla que corria pels carrers. Desitgen que, com a bon apreci, els tornem a recordar com a homes complidors de tot quan la Llei mana i la butxaca ensuma.

Afigureu-vos que, com aquell que no fa res, ells van enterrant els morts tot cantant, i prescindint que la Llei mana que sols deuen ésser enterrats eclesiàsticament aquells qui per expressa i escrita voluntat així ho demanin.

Els, com "Pedro por su calle", ja fa tres dies que van beneint la cuca pel terme i molestant els veïns amb els seus "te rogamus audinos", i això que els aficionats a anar a sentir discursos, diuen que cap dia en sessió consistorial no s'ha llegit que hagin demanat permís per fer-ho, ni que hom n'hi hagués donat permís. Ara, no fóra res d'estrany que aquest fos d'amagatotis; com d'amagatotis de tant en tant s'escapoleix cap a la gran urbs a veure la seva devota Patrona.

Seguint el costum de la seva Santa Barra, i com a fidel complidor sempre, ara ha fet sortir el gosset, anant de casa en casa recollint voluntats i criatures i ensibornant les mares, perquè enviïn llurs fills a l'escola clandestina, il·legal, humida i bruta, que dintre el cafè de Cultura Popular (?) fa el nostre galtones del Vicari. Menys mal que l'ensenyament no pot ésser més modern: l'altre dia tenia els nens d'estudi i les nenes del Catecisme a la barreja i amb grans crits de "Viva la Pepa!", puix ell no era allí.

No obstant, nosaltres estem segurs que l'Autoritat acabarà tot això, com també acabarà que sigui el Rector qui mani en el poble, del mateix mode que indirectament enviava el secretari seu a incriure en el cens electoral totes les "hijas, primas, hermanas de...", i totes aquelles conques que ensumen el confessionari perquè senten pudor d'home.

A. RENÉ

LLINÀS DEL VALLÈS

ENTERRAMENT CIVIL

En la memorable diada del primer de maig, moria en aquesta vila el jove de 18 anys, En Raimond Torras, de la Joventut del Centre Federal. Per disposició del finat i familiars, l'enterrament fou civil. Aquest tingué lloc el dia 2 a les deu del matí. Les obreres i obrers de les fàbriques suspengueren el treball, per a tributar al malaguanyat jove el pòstum homenatge. La joventut del Centre li ofrenà un pensament amb sentida dedicatòria

Precedits de la família, presidien les Autoritats i Junta del Centre Federal la imponent manifestació de condolença de tot un poble. Aquesta demostració de laïcisme s'ha produït d'una manera espontània i generosa; no hi ha pogut res la reacció, que volia sabotejar aquesta manifestació dels esperits lliures. Que atenuïn llur malhumor i no pensin fer estralls, perquè toparan amb un poble conscient i resolt a emancipar-se de l'esclavatge dels falsos redemptors.

Acomiadà el dol el directiu de la Joventut, En Martí Puig, amb paraula càlida i eloqüent.

Els homes passaven respectuosos davant el fèretre, i dipositaven uns brots d'olivera. La serietat que s'ha mani-

festat ha conquistat el respecte, i no hi ha hagut cap provocació. En aquesta vila ha estat el primer acte d'aquesta naturalesa.

FLAMA

POBLA DE LILLET

Tenim a la Pobla, com a la majoria dels pobles rurals un nucli de cacics que no poden sentir parlar de política, i sense donar-se'n compte, es posen de peus a l'aigua, tot fent una política absurda i rovellada que ja mai més se'n podran gaudir.

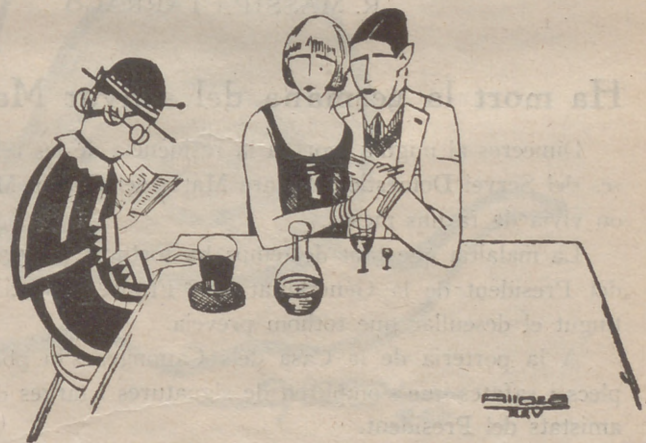
Primerament, em refereixo al Casal Benèfic, obra de gran admiració per a un poble, per ésser tan humanitària; però haig de fer constar que si en aquesta Casa als pobres els podem donar acolliment, és perquè és sostinguda pel poble; i jo pregunto: Qui són els administradors d'aquesta Casa? Contestant a la pregunta, els haig de dir que són els cacics més reaccionaris de la Pobla, començant per la "Sotana" i acabant per tots aquells que fan pudor de fum de "Sagristia". A aquests senyors que volen ésser tan bons i tan considerats els haig de repetir que la "Casa de Beneficència" és auxiliada pel poble; per tant, el que es consumeix del poble, ha d'ésser repartit pel poble. Aquesta gent no s'han donat compte que estem vivint en un règim democràtic, que tots els ciutadans som iguals davant la llei, que no hi ha diferències de classes, que pensin que del dia 14 d'abril de l'any passat el poble encara els ha de demanar responsabilitats.

Senyor Alcalde i senyors regidors d'Esquerra: a vosaltres, que teniu majoria al Consistori i considerant que esteu dotats de bons sentiments, us prego feu Justícia: no vingui el cas que un dia en paguéssim tots les conseqüències...

Hi ha una altra mena de cacics que si fa o no fa, tots tenen el mateix tarannà; aquests no es cuiden més que de criticar per rutina; els sentireu que diuen que la República no ha fet res, que els Esquerrans són tots una colla de lladres, que no han fet res del que van prometre; en fi, unes paraules tan esgarrifoses, que fins per part d'alguns d'ells se n'haurien de donar vergonya; però deixem-ho córrer, que això de vergonya, per a ells, ja és passat de moda. A aquesta gent, que estaven acostumats a viure amb la llei de l'embut, els hem de dir: —Què van fer, els vostres dirigents, durant trenta anys de Catalanitat? També sentireu que diuen: —Aquests "comunistes" els hauríem de fer desaparèixer; a aquests "anarquistes" els hauríem de tallar el cap.

I no es recorden que abans del 14 d'abril de l'any passat, als republicans també els tenien en el mateix concepte; i, en canvi, la primera cosa que va fer la República, va ésser abolir la pena de mort.

Nosaltres, que som catalanistes republicans, democràtics, i sentim la Democràcia, no temem els comunistes, encara que tinguin les idees més avançades que les nostres, perquè la nostra consciència ens diu que tenen dret a professar els seus ideals, i han d'ésser ben dignes de respecte

—Ai, noi, em fa una mena de por, aquesta miss!...

—Vols dir?... Bé sembla prou entenimentada...

—Sí, sí... Fia-te'n, dels entenimentats!...

com tots els ciutadans. Republicans novells, vosaltres que dieu tant mal de la República, i que només teniu rancúnia dintre les vostres entranyes, si feu un estudi, trobareu que fins a l'hora present la República us ha fet un gran favor: de tots aquests en trobareu una bona part a "la Unió Catalana Republicana".

Cançó d'amargura

Els carrers de la Ciutat
s'han omplert de taques roges...
Als carrers de la Ciutat
les persones semblen boges.

La follia de la gent,
diu que els ve de patir gana...
Els clams se'ls emporta el vent,
la misèria els agermana.

Ja fa dies que al rebost
no s'hi veu ni pa ni palla;
ni pels fills n'hi ha tan tost,
que fa temps que no es treballa.

Enllà, pels carrers ombrius
s'ouen trets, crits, i amenaces;
passen colles de captius,
el cap cot i les mans lasses.

Per fàbriques i tallers
han tancat llurs portalades...
Van desfilant pels carrers
les ombres desorbitades.

Cellajunts, neguitejats,
amb neguit que els desespera,
van passant els deportats
vers la nau que al port espera.

I ací a la vora del port
ha sorgit com una estrella
una veu com un fil d'or
de tonada trista i bella.

Han cantat una cançó
que ha omplert de remors i flaire,
tota plena de claró
que ha fet crispà els punys en l'aire.

La cançó dels afamats,
la cançó de l'home pària,
la cançó dels deportats,
la cançó dels sense Pàtria.

Els carrers de la Ciutat
s'han omplert de melodies...
Tots els cors han bategat
agredolç de les follies.

R. MASSIP i TARRAGÓ

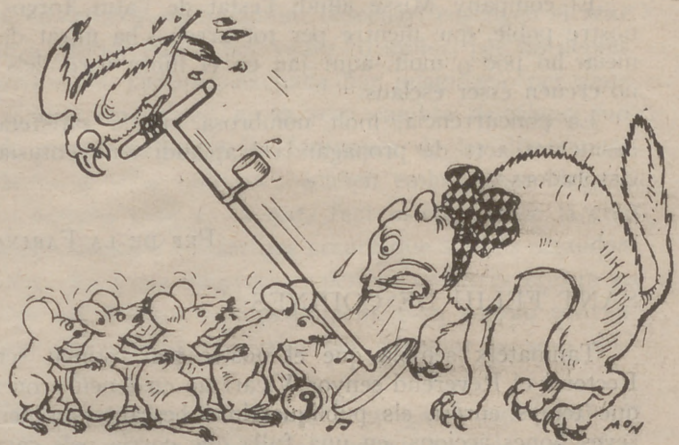
Ha mort la germana del senyor Macià

Dimecres al migdia morí, a la residència de les religioses del Servei Domèstic, la Mare Maria del Consol Macià on vivia de fa uns mesos.

La malaltia que tant de temps ha torturat la germana del President de la Generalitat don Francesc Macià, ha tingut el desenllaç que tothom preveia.

A la porteria de la Casa dels Canonges s'hi posaren plec i safates que s'ompliren de signatures i targes de les amistats del President.

"L'Esquella de la Torratxa" i LA CAMPANA DE GRÀCIA donen el més sentit condol als seus familiars i especialment al senyor Macià.

El lloro:—Aquest gat, em sembla que no es deixarà posar tan fàcilment el cascavell...

El gat:—Val més que li poseu el cascavell a aquest xerri...

Lliçó exemplar

Vertaderament haurà sorprès tots els mangonejadors que fan de la política un negoci, el veure transcorregut el primer de maig, la Festa del Treball, sense apuntar el més petit daltabaix ni el més petit desordre arreu de Catalunya.

I és que no han pas escassejat els actes polítics, no; al contrari, no hi ha hagut cap sector, per petit que fos, que no rendís homenatge als caiguts a Xicago en 1887, per defensar aquestes petites millores que tot just comencem a gaudir la classe treballadora. En tots els actes alludits s'han exposat programes amb aquella altesa de mires que ha de deixar sorpresos els monopolitzadors de la instrucció, els quals, havent-nos impossibilitzat la formació intel·lectual, ja que sols era privilegi dels rics, no pogueren evitar aquesta autoeducació que avui han d'admirar i que posa en un lloc ben enlairat els nostres obrers.

Cal tenir molt en compte aquesta transformació posada en evidència en el dia de la seva festa. Que els governants parin esment, doncs; el treballador ha demostrat tenir fe en la República, i que no vol pas oblidar els seus deures, amb tota seguretat per a fer-se valer, també, més els seus drets. I això cal no oblidar-ho.

JOSEFUS

REPICS

LLETRA MORTA?

La Conferència Internacional del Treball ha adoptat un acord en el qual es prohibeix especialment l'admissió al treball dels infants menors de deu anys.

Acord plausible!

Però, ara, el que cal és que es compleixi.

TASCA INÚTIL

"Catalunya —ha dit el famosíssim Royo Villanova— ha tingut sempre l'habilitat d'enganyar tots els espanyols que han estat davant el poder."

I bé, ens ha servit de poc!

Perquè en el sistema de l'economia espanyola, els catalans sempre hem fet el pagès...

COSES DE SALAMANCA

Les entitats mercantils de Salamanca s'han pronunciat contra l'Estatut de Catalunya.

No res; es veu que l'Unamuno les deu haver convençut.